

Seria tratatelor europene nr. 1

STATUTUL CONSILIULUI EUROPEI*

Guvernele Regatului Belgiei, Regatului Danemarcei, Republicii Franceze, Republicii Irlandei, Republicii Italiene, Marelui Ducat al Luxemburgului, Republicii Olandei, Regatului Norvegiei, Regatului Suediei și Regatului Marii Britanii și Irlandei de Nord,

Convinse că edificarea păcii, bazată pe justiție și cooperare internațională, este de interes vital pentru păstrarea societății umane și civilizației,

Reafirmând atașamentul lor pentru valorile spirituale și morale care sunt moștenirea comună a popoarelor lor și sursa reală a libertății individuale, libertății politice și a statului de drept, principii care formează baza oricărei democrații autentice,

Convinse că, pentru menținerea și realizarea pe mai departe a acestor idealuri și în interesul progresului economic și social, se impune o unitate mai strânsă între țările europene care sunt animate de aceleași sentimente,

Considerând că, pentru a răspunde acestor necesități și aspirațiilor manifestate în această privință de popoarele lor, este necesar a crea un organism care să grupeze statele europene într-o asociație mai strânsă,

Au decis, în consecință, să înființeze un Consiliu al Europei, compus dintr-un comitet al reprezentanților guvernelor și o adunare consultativă și, în acest scop, au adoptat prezentul Statut.

CAPITOLUL I

SCOPUL CONSILIULUI EUROPEI

ARTICOLUL 1

a) Scopul Consiliului Europei este de a realiza o mai mare unitate între membrii săi pentru salvagardarea și realizarea idealurilor și principiilor care sunt moștenirea lor comună și pentru facilitarea progresului lor economic și social.

b) Acest scop va fi promovat prin organele consiliului, prin discutarea chestiunilor de interes comun și prin încheierea de acorduri și adoptarea unor acțiuni comune în domeniile economic, social, cultural, științific, juridic și administrativ, precum și prin salvagardarea și respectarea pe mai departe a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

c) Participarea membrilor la lucrările Consiliului Europei nu va afecta activitatea acestora în cadrul O.N.U. și a altor organizații sau uniuni internaționale la care ele sunt părți.

d) Chestiunile referitoare la apărarea națională nu țin de competența Consiliului Europei.

* Semnat la Londra în 5 mai 1949. A intrat în vigoare la 3 august 1949 și a fost modificat prin procesele-verbale ale Secretarului general al Consiliului Europei datele 22 mai 1951, 18 decembrie 1951, 4 mai 1953, 30 mai 1958, 3 noiembrie 1961, 6 mai 1963, 24 mai 1965, 14 octombrie 1970, 17 februarie 1971, 9 decembrie 1974, 2 octombrie 1976, 9 ianuarie 1978, 20 ianuarie 1978, 27 noiembrie 1978, 16 noiembrie 1988, 5 mai 1989, 6 noiembrie 1990, 21 februarie 1991, 26 noiembrie 1991 și 7 mai 1992. România a ratificat Statutul prin Legea nr. 64 din 4 octombrie 1993, publicată în □ Monitorul Oficial al României, nr. 238 din 4 octombrie 1993.

CAPITOLUL II

COMPONENȚA

ARTICOLUL 2

Membrii Consiliului Europei sunt părțile la acest Statut.

ARTICOLUL 3

Fiecare membru al Consiliului Europei trebuie să accepte principiile statului de drept și principiul în virtutea căruia fiecare persoană aflată sub jurisdicția sa trebuie să se bucure de drepturile și libertățile fundamentale ale omului. Fiecare membru se angajează să colaboreze, în mod sincer și efectiv, la realizarea scopului consiliului conform definiției acestuia din cap. I.

ARTICOLUL 4

Orice stat european, considerat ca fiind capabil de a se conforma prevederilor art. 3 și având voința de a le realiza, poate fi invitat de către Comitetul Miniștrilor să devină membru al Consiliului Europei. Orice stat astfel invitat va deveni membru în momentul depunerii, în numele său, la Secretarul general, a unui instrument de aderare la prezentul Statut.

ARTICOLUL 5

a) În circumstanțe speciale, o țară europeană considerată ca fiind capabilă a se conforma prevederilor art. 3 și având dorința de a le pune în practică poate fi invitată de către Comitetul Miniștrilor să devină membru asociat al Consiliului Europei. Orice țară astfel invitată va deveni membru asociat la depunerea, în numele său, la Secretarul general, a unui instrument de acceptare a prezentului Statut. Un membru asociat este îndreptățit să fie reprezentat numai în cadrul Adunării Consultative.

b) Termenul de *membru* folosit în acest Statut se referă și la membrii asociați, cu excepția cazurilor când este folosit în legătură cu reprezentarea în Comitetul Miniștrilor.

ARTICOLUL 6

Înainte de a adresa invitațiile conform art. 4 și 5, Comitetul Miniștrilor va stabili numărul de reprezentanți în Adunarea Consultativă la care are dreptul membrul propus și contribuția financiară proporțională a acestuia.

ARTICOLUL 7

Orice membru al Consiliului Europei poate să se retragă printr-o notificare oficială adresată Secretarului general al consiliului în legătură cu intenția sa. Această retragere va deveni efectivă la sfârșitul anului financiar în care s-a făcut notificarea, dacă anunțul este făcut în timpul primelor 9 luni ale anului financiar. Dacă notificarea este dată în ultimele 3 luni ale anului financiar, ea devine efectivă la sfârșitul viitorului an financiar.

ARTICOLUL 8

Oricărui membru al Consiliului Europei, care a încălcat în mod grav art. 3, îi pot fi suspendate drepturile sale de reprezentare și Comitetul Miniștrilor îi poate cere să se retragă în conformitate cu art. 7. Dacă membrul în cauză nu se conformează acestei cereri, comitetul poate să decidă încetarea calității de membru al consiliului de la data pe care comitetul o hotărăște.

ARTICOLUL 9

Comitetul Miniștrilor poate să suspende dreptul de reprezentare în comitet și în Adunarea Consultativă a unui membru pe perioada în care acesta nu și-a îndeplinit obligațiile financiare.

CAPITOLUL II

DISPOZIȚII GENERALE

ARTICOLUL 10

Organele Consiliului Europei sunt: I. Comitetul Miniștrilor; II. Adunarea Consultativă. Aceste două organe sunt asistate de către Secretariatul Consiliului Europei.

ARTICOLUL 11

Sediul Consiliului Europei este la Strasbourg.

ARTICOLUL 12

Limbile oficiale ale Consiliului Europei sunt franceza și engleza. Regulamentele interioare ale Comitetului Miniștrilor și ale Adunării Consultative vor decide asupra circumstanțelor și condițiilor în care pot fi utilizate și alte limbi.

CAPITOLUL IV

COMITETUL MINIȘTRILOR

ARTICOLUL 13

Comitetul Miniștrilor este organul competent să acționeze în numele Consiliului Europei în conformitate cu art. 15 și 16.

ARTICOLUL 14

Fiecare membru are câte un reprezentant în Comitetul Miniștrilor și fiecare reprezentant dispune de un vot. Reprezentanții în Comitetul Miniștrilor sunt miniștrii afacerilor externe. Atunci când un ministru al afacerilor externe nu este în măsură să participe sau dacă alte circumstanțe recomandă acest lucru, poate fi desemnat un supleant care să acționeze în locul său. Acesta va fi, în măsura posibilului, un membru al guvernului țării sale.

ARTICOLUL 15

a) Comitetul Miniștrilor examinează, la recomandarea Adunării Consultative sau din proprie inițiativă, măsurile adecvate pentru realizarea scopului Consiliului Europei, inclusiv încheierea de convenții și acorduri și adoptarea de către guverne a unei politici comune referitoare la chestiuni specifice.

b) Concluziile Comitetului Miniștrilor pot fi formulate, dacă este cazul, ca recomandări adresate guvernelor. Comitetul poate invita guvernele membrilor să-i facă cunoscute măsurile luate cu privire la o atare recomandare.

ARTICOLUL 16

Cu excepția competențelor Adunării Consultative, astfel cum sunt definite la art. 24, 28, 30, 32, 33 și 35, Comitetul Miniștrilor va decide, cu efect obligatoriu, asupra tuturor chestiunilor referitoare la organizarea și la aranjamentele interne ale Consiliului Europei. În acest scop, Comitetul Miniștrilor va adopta reglementările financiare și administrative necesare.

ARTICOLUL 17

Comitetul Miniștrilor poate să înființeze, în orice scop pe care îl consideră necesar, comitete sau comisii cu caracter consultativ sau tehnic.

ARTICOLUL 18

Comitetul Miniștrilor adoptă propriul regulament interior, care va stabili, în special: I. cvorumul; II. metoda numirii și durata mandatului președintelui; III. procedura pentru stabilirea ordinii de zi, inclusiv pentru depunerea propunerilor de rezoluții; și IV. condițiile în care este notificată desemnarea supleanților, efectuată conform art. 14.

ARTICOLUL 19

La fiecare sesiune a Adunării Consultative, Comitetul Miniștrilor va prezenta rapoarte asupra activității sale, însoțite de documentația corespunzătoare.

ARTICOLUL 20

a) Rezoluțiile Comitetului Miniștrilor referitoare la chestiunile importante menționate mai jos sunt luate cu unanimitatea voturilor exprimate sau cu votul majorității reprezentanților din Comitetul Miniștrilor: I. recomandările prevăzute în art. 15 b); II. chestiunile prevăzute în art. 19; III. chestiunile prevăzute în art. 21 a) I și b); IV. chestiunile prevăzute în art. 33; V. recomandările pentru amendarea art. 1 d), 7, 15, 20 și 22; și VI. orice altă chestiune pe care, datorită importanței ei, comitetul va decide să o supună regulii unanimității printr-o rezoluție adoptată în condițiile prevăzute la paragraful d) de mai jos.

b) Chestiunile referitoare la regulamentul interior sau la reglementări financiare și administrative pot fi decise prin votul majorității simple a reprezentanților care au dreptul de a face parte din comitet.

c) Rezoluțiile comitetului, luate în conformitate cu art. 4 și 5, se adoptă prin

votul unei majorități de două treimi din reprezentanții care au dreptul de a face parte din comitet.

d) Toate celelalte rezoluții ale comitetului se adoptă cu o majoritate de două treimi din voturile exprimate și cu votul majorității reprezentanților care au dreptul de a face parte din comitet. Acestea cuprind, în special, rezoluțiile referitoare la adoptarea bugetului, la regulamentul interior, la reglementările financiare și administrative, la recomandările privind amendarea articolelor prezentului Statut, altele decât cele menționate la paragraful a) V. de mai sus și la determinarea, în caz de dubiu, a paragrafului prezentului articol care să fie aplicat.

ARTICOLUL 21

a) Afară de cazul în care comitetul decide altfel, reuniunile Comitetului Miniștrilor vor fi ținute: I. cu ușile închise; și II. la sediul consiliului.

b) Comitetul decide ce informații să fie publicate în ceea ce privește concluziile și discuțiile din cadrul unei reuniuni desfășurate cu ușile închise.

c) Comitetul se reunește înainte de deschiderea sesiunilor Adunării Consultative și la începutul acestor sesiuni; el se reunește, de asemenea, ori de câte ori consideră necesar.

CAPITOLUL V

ADUNAREA CONSULTATIVĂ

ARTICOLUL 22

Adunarea Consultativă este organul deliberativ al Consiliului Europei. Ea dezbate chestiunile care sunt de competența sa conform prezentului Statut și prezintă concluziile sale Comitetului Miniștrilor, sub formă de recomandări.

ARTICOLUL 23

a) Adunarea Consultativă poate să delibereze și să formuleze recomandări cu privire la orice chestiune legată de scopul Consiliului Europei, care intră în competența acestuia, astfel cum este definită în cap. I. Ea poate, de asemenea, să delibereze și să facă recomandări cu privire la orice chestiune care îi este supusă spre avizare de către Comitetul Miniștrilor.

b) Adunarea Consultativă stabilește ordinea de zi conform prevederilor paragrafului a) de mai sus, ținând seama de activitatea altor organizații europene interguvernamentale din care fac parte unii sau toți membrii Consiliului Europei.

c) Președintele adunării decide, în caz de dubiu, dacă o chestiune care apare în timpul dezbaterilor sesiunii se încadrează în ordinea de zi a adunării.

ARTICOLUL 24

Adunarea Consultativă poate, respectând prevederile art. 38 d), să înființeze comitete sau comisii însărcinate să examineze și să raporteze acesteia cu privire la orice chestiuni care țin de competența adunării conform art. 23, să studieze punctele înscrise pe ordinea de zi și să formuleze avize asupra tuturor chestiunilor de procedură.

ARTICOLUL 25

a) Adunarea Consultativă este compusă din reprezentanți ai fiecărui membru, aleși de către Parlamentul său dintre membrii acestuia sau desemnați dintre membrii Parlamentului, conform unei proceduri decise de acesta, sub rezerva, totuși, a dreptului fiecărui guvern membru de a face orice desemnări suplimentare necesare atunci când Parlamentul nu este în sesiune și n-a stabilit procedura în acest caz. Fiecare reprezentant trebuie să aibă naționalitatea statului membru pe care îl reprezintă. El nu poate fi, în același timp, membru al Comitetului Miniștrilor. Mandatul reprezentanților astfel desemnați va începe de la deschiderea sesiunii ordinare ce urmează numirii lor și va expira la deschiderea următoarei sesiuni ordinare sau a unei sesiuni ordinare viitoare, cu excepția situației în care au avut loc alegeri parlamentare, caz în care membrii au dreptul de a face noi nominalizări. Dacă un membru numește noi reprezentanți pe locuri rămase vacante datorită decesului sau demisiei sau dacă procedează la noi desemnări ca urmare a alegerilor parlamentare din țara sa, mandatul noilor reprezentanți va începe de la prima reuniune a adunării ce urmează desemnării.

b) Nici un reprezentant nu va fi lipsit de mandatul său în cadrul unei sesiuni a adunării fără acordul acesteia.

c) Fiecare reprezentant poate avea un supleant care, în absența sa, are calitatea de a participa, de a lua cuvântul și de a vota în locul său. Prevederile paragrafului a) de mai sus se aplică și în cazul desemnării supleanților.

ARTICOLUL 26

Membrii au dreptul la un număr de reprezentanți, după cum urmează:

Austria – 6	Grecia – 7	Portugalia – 7
Belgia – 7	Irlanda – 4	Regatul Unit al Marii
Bulgaria – 6	Islanda – 3	Britanii și Irlandei de
Cehoslovacia – 8	Italia – 18	Nord – 18
Cipru – 3	Liechtenstein – 2	San Marino – 2
Danemarca – 5	Luxemburg – 3	Spania – 12
Elveția – 6	Malta – 3	Suedia – 6
Finlanda – 5	Norvegia – 5	Turcia – 12
Franța – 18	Olanda – 7	Ungaria – 7
Germania – 18	Polonia – 12	

ARTICOLUL 27

Condițiile conform cărora Comitetul Miniștrilor poate fi reprezentat, în mod colectiv, în dezbaterile Adunării Consultative sau cele conform cărora reprezentanții comitetului și supleanții lor pot, cu titlul individual, să ia cuvântul în fața acesteia, vor fi determinate de prevederile corespunzătoare din regulamentul interior, hotărâte de comitet după consultarea adunării.

ARTICOLUL 28

a) Adunarea Consultativă adoptă regulamentul său interior și alege dintre membrii săi președintele, care rămâne în funcție până la următoarea sesiune ordinară.

b) Președintele conduce lucrările, dar nu ia parte nici la dezbateri, nici la vot. Supleantul președintelui are calitatea de a lua parte la dezbateri, de a lua cuvântul și de a vota în locul acestuia.

c) Regulamentul interior stabilește, în special: I. cvorumul; II. procedura alegerii și durata funcțiilor președintelui și a altor membri ai biroului; III. procedura de stabilire a ordinii de zi și de comunicare a acesteia către reprezentanți; și IV. data și modul de notificare a numelor reprezentanților și supleanților.

ARTICOLUL 29

Sub rezerva prevederilor art. 30, toate rezoluțiile Adunării Consultative, inclusiv cele care au ca obiect: I. de a face recomandări Comitetului Miniștrilor; II. de a propune comitetului chestiunile de înscris pe ordinea de zi a adunării; III. de a înființa comitete și comisii; IV. de a stabili data deschiderii sesiunilor; V. de a determina majoritatea cerută pentru rezoluțiile necuprinse la pct. I– IV de mai sus sau care determină, în caz de dubiu, ce fel de majoritate este necesară, sunt luate cu o majoritate de două treimi din voturile exprimate.

ARTICOLUL 30

Rezoluțiile Adunării Consultative, care se referă la chestiuni privind modul său de funcționare, în special alegerea membrilor biroului, desemnarea membrilor biroului, desemnarea membrilor comitetelor și comisiilor și adoptarea regulamentului interior sunt luate cu majoritatea care se va stabili de către adunare prin aplicarea art. 29.V.

ARTICOLUL 31

Dezbaterile (cu privire la propunerile ce urmează a se face Comitetului Miniștrilor) privind înscrierea unei chestiuni pe ordinea de zi a Adunării Consultative nu trebuie să se poarte, după definirea obiectului său, decât asupra argumentelor pro și contra includerii ei pe ordinea de zi.

ARTICOLUL 32

Adunarea Consultativă se întrunește în sesiune ordinară o dată pe an, data și durata acesteia fiind stabilite de către adunare, astfel încât să se evite, pe cât posibil, suprapunerea cu sesiunile parlamentare ale miniștrilor și cu sesiunile Adunării Generale O.N.U. Sesiunea ordinară nu va dura mai mult de o lună, cu excepția cazului în care, de comun acord, Adunarea Consultativă și Comitetul Miniștrilor decid altfel.

ARTICOLUL 33

Sesiunile ordinare ale Adunării Consultative au loc la sediul consiliului, afară de cazul în care, de comun acord, Adunarea Consultativă și Comitetul Miniștrilor decid ca acestea să se țină în alt loc.

ARTICOLUL 34

Adunarea Consultativă poate fi convocată în sesiune extraordinară la inițiativa fie a Comitetului Miniștrilor, fie a președintelui adunării, după ce se pun de acord, inclusiv asupra datei și locului sesiunii.

ARTICOLUL 35

Dacă nu se decide altfel, dezbaterile Adunării Consultative sunt publice.

CAPITOLUL VI

SECRETARIATUL

ARTICOLUL 36

a) Secretariatul este compus dintr-un Secretar general, un Secretar general adjunct și personalul necesar.

b) Secretarul general și Secretarul general adjunct sunt desemnați de Adunarea Consultativă, la recomandarea Comitetului Miniștrilor.

c) Ceilalți membri ai Secretariatului sunt numiți de către Secretarul general, conform regulamentului administrativ.

d) Nici un membru al Secretariatului nu poate deține o funcție remunerată de către un guvern, nu poate fi membru al Adunării Consultative sau al unui parlament național sau nu poate îndeplini activități incompatibile cu atribuțiile sale.

e) Fiecare membru al Secretariatului trebuie să facă o declarație solemnă prin care să-și afirme atașamentul față de Consiliul Europei și hotărârea sa de a îndeplini atribuțiile sale, în mod conștiincios, neinfluențat de vreun considerent de ordin național, de a nu solicita sau accepta instrucțiuni, în legătură cu exercitarea funcțiilor sale, de la nici un guvern sau altă autoritate din afara consiliului, precum și de a se abține de la orice act incompatibil cu statutul său de funcționar internațional răspunzător numai în fața consiliului. Secretarul general și Secretarul general adjunct vor face această declarație în fața comitetului, iar ceilalți membri, în fața Secretarului general.

f) Fiecare membru trebuie să respecte caracterul exclusiv internațional al funcțiilor Secretarului general și ale personalului Secretariatului și să se abțină de a-i influența în exercitarea funcțiilor lor.

ARTICOLUL 37

a) Secretariatul este situat la sediul consiliului.

b) Secretarul general răspunde de activitatea Secretariatului în fața Comitetului Miniștrilor. El oferă, în special, Adunării Consultative, sub rezerva art. 38 d), serviciile administrative și altă asistență de care aceasta ar avea nevoie.

CAPITOLUL VII

FINANȚE

ARTICOLUL 38

a) Fiecare membru va suporta cheltuielile proprii reprezentării în Comitetul Miniștrilor și în Adunarea Consultativă.

b) Cheltuielile Secretariatului și toate celelalte cheltuieli comune vor fi împărțite între toți membrii în proporția care va fi stabilită de comitet, pe baza numărului populației fiecărui membru. Contribuția unui membru asociat va fi stabilită de către comitet.

c) În conformitate cu reglementările financiare, bugetul consiliului va fi supus anual spre adoptare comitetului, de către Secretarul general.

d) Secretarul general va supune comitetului cererile adunării de natură a antrena cheltuieli care depășesc sumele deja înscrise în buget pentru adunare și lucrările sale.

e) Secretarul general va prezenta, de asemenea, Comitetului Miniștrilor o evaluare a cheltuielilor necesare executării fiecăreia din recomandările supuse comitetului. Orice rezoluție a cărei executare presupune cheltuieli suplimentare nu va fi considerată ca adoptată de Comitetul Miniștrilor decât dacă acesta a aprobat evaluările unor astfel de cheltuieli suplimentare.

ARTICOLUL 39

Secretarul general notifică anual guvernului fiecărui membru suma cu care trebuie să contribuie. Contribuțiile sunt exigibile din ziua notificării; ele trebuie să fie achitate Secretarului general în termen de maximum 6 luni.

CAPITOLUL VIII

PRIVILEGII ȘI IMUNITĂȚI

ARTICOLUL 40

a) Consiliul Europei, reprezentanții membrilor și Secretariatul se bucură, pe teritoriul membrilor, de imunitățile și privilegiile necesare exercitării funcțiilor lor. În virtutea acestor imunități, reprezentanții în Adunarea Consultativă nu pot fi, în special, nici arestați și nici urmăriți pe teritoriul tuturor membrilor pentru opiniile sau voturile exprimate în cursul dezbaterilor adunării, comitetelor sau comisiilor.

b) Membrii se angajează să încheie, cât mai curând posibil, un acord în scopul realizării prevederilor paragrafului a) de mai sus. Pentru aceasta, Comitetul Miniștrilor va recomanda guvernelor membrilor încheierea unui acord care să definească privilegiile și imunitățile recunoscute pe teritoriile lor. De asemenea, un acord special va fi încheiat cu Guvernul Republicii Franceze, care va defini privilegiile și imunitățile de care trebuie să se bucure Consiliul la sediul său.

CAPITOLUL IX

AMENDAMENTE

ARTICOLUL 41

a) Propunerile privind modificarea prezentului Statut pot fi făcute în Comitetul Miniștrilor sau, conform condițiilor prevăzute în art. 25, în Adunarea Consultativă.

b) Comitetul va recomanda și va include într-un protocol amendamentele pe care le consideră adecvate.

c) Protocolul de modificare va intra în vigoare când va fi semnat și ratificat de către două treimi din membri.

d) Cu excepția dispozițiilor paragrafelor precedente ale prezentului articol, amendamentele la art. 23– 35, 38 și 39, care au fost aprobate de către comitet și adunare, vor intra în vigoare la data procesului-verbal încheiat de Secretarul general și comunicat guvernelor membrilor, atestând aprobarea acestora. Dispozițiile prezentului paragraf nu se vor aplica până la încheierea celei de-a doua sesiuni ordinare a adunării.

CAPITOLUL X

DISPOZIȚII FINALE

ARTICOLUL 42

a) Prezentul Statut este supus ratificării. Ratificările vor fi depuse la Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.

b) Prezentul Statut va intra în vigoare după depunerea a șapte instrumente de ratificare. Guvernul Regatului Unit va notifica tuturor guvernelor semnatare intrarea în vigoare a Statutului și numele membrilor Consiliului Europei la acea dată.

c) Ca urmare, orice alt stat semnatar va deveni parte la prezentul Statut la data depunerii instrumentului său de ratificare.